

ÖRYGGISBLAÐ (msds)

skv. reglugerð (EB) nr. 453/2010 og 1272/2008

Útgáfa: 5.2

Dagsetning: 10. febrúar 2015

1. AUÐKENNING EFNISINS/BLÖNDUNNAR OG FÉLAGSINS/FYRIRTÆKISINS

1.1. Vörukenni **NATRÍUMMETABÍSÚLFÍT (sodium metabisulphite)**

CAS-númer 7681-57-4

1.2. Tilgreind notkun Engar upplýsingar.

1.3. Söluaðili Skeljungur hf.
Borgartúni 26
105 Reykjavík
Sími: 444 3000

Tengiliður: msds@skeljungur.is

Veffang: www.skeljungur.is

1.4. Neyðarsímanúmer
Neyðarlínan: 112
Eitrunarmiðstöð LSH: 543 2222

2. HÆTTUGREINING

2.1. Flokkun efnisins eða blöndunnar samkvæmt reglugerð (EB) nr. 1272/2008 (CLP)

Flokkun Bráð eit. 4; H302
Augnsk. 1; H318

2.2. Merkingaratriði

2.2.1 Merkingar samkvæmt reglugerð (EB) nr. 1272/2008

Hættumerki

Viðvörðunarorð (CLP)
Hættusetningar

Hætta
H302 – Hættulegt við inntöku.
H318 – Veldur alvarlegum augnskaða.

Varnaðarsetningar

P280 – Notið augnhlífur/andlitshlífur.
P301+P312+P330 – EFTIR INNTÖKU: Hringið í EITRUNARMIÐSTÖÐ eða lækni ef lasleika verður vart. Skolið munninn.
P305+P351+P338+P310 – BERIST EFNIÐ Í AUGU: Skolið varlega með vatni í nokkrar mínútur. Fjarlægið snertilinsur ef það er auðvelt. Hringið umsvifalaust í EITRUNARMIÐSTÖÐ eða lækni. Skolið áfram.

2.3. Aðrar hættur

PBT/vPvB-mat Hvorki flokkað sem PBT- né vPvB-efni.

3. SAMSETNING INNIHALDSEFNA/UPPLÝSINGAR UM INNIHALDSEFNI

3.1 Efni

Efni	Vörukenni	Magn %	CLP-flokkun (1272/2008)
Natríummetabísúlfít	CAS#: 7681-57-4 EINECS#: 231-673-0	<=100	Bráð eit. 4; H302 Augnskaði 1; H318

Hættusetningar eru skráðar í 16. lið.

4. RÁÐSTAFANIR Í SKYNDIHLJÁLPI

4.1. Lýsing á ráðstöfunum í skyndihjálpi

Almennt Leitið lækni. Sýnið þetta öryggisblað.

Eftir innöndun Færið viðkomandi í ferskt loft. Leitið lækni. Ef meðvitundarlaus, setjið í læsta hliðarlegu og leitið lækni. Beitið blástursaðferð ef viðkomandi andar ekki.

Eftir snertingu við augu	Skolið strax með miklu vatni, einnig undir augnlokum, í a.m.k. 15 mínútur. Leitið læknis.
Eftir snertingu við húð	Skolið strax með sápu og miklu vatni. Leitið læknis.
Eftir inntöku	Skolið munn með vatni. Aldrei gefa meðvitundarlausum neitt um munn. Leitið læknis.

4.2. Helstu einkenni og áhrif, bæði bráð og tafin

Einkenni og áhrif Sjá 11. lið.

4.3. Merki um þörf á bráðri lækniþjónustu eða sérstakri meðhöndlun

Meðhöndlun Engar upplýsingar.

5. RÁÐSTAFANIR VEGNA SLÖKKVIÐGERÐA

5.1. Slökkvibúnaður

Viðeigandi Slökkviduft.

5.2. Sérstök hættu af efninu eða blöndunni

Sérstök hættu Efnið sjálft brennur ekki.

Myndefni við bruna Súlfúroxíð, natríumoxíð.

5.3. Ráðgjöf fyrir slökkviliðsmenn

Hlíðarbúnaður Notið ferskloftstæki og hlífðarfatnað (alklæðnað) við bruna.

Sérstakar aðgerðir Safnið slökkvivatni sérstaklega. Ekki skola því niður um niðurföll.

6. RÁÐSTAFANIR EF EFNIN FER ÓVART TIL SPILLIS EÐA ER LOSAÐ FYRIR SLYSNI

6.1. Öryggisráðstafanir fyrir fólk

Ráðstafanir Notið öndunarhlífur. Forðist rykmyndun. Varist innöndun gufu, úða, ryks eða lofttegunda. Tryggið næga loftræstingu. Rýmið svæðið. Sjá 8. lið fyrir upplýsingar um persónuhlífur.

6.2. Varúðarráðstafanir vegna umhverfisins

Varúðarráðstafanir Komið í veg fyrir frekari leka. Hindrið að berist í niðurföll. Forðist losun út í umhverfið.

6.3. Aðferðir og efni til afmörkunar og hreinsunar

Aðferðir við hreinsun Safnið leka og fargið án þess að mynda ryk. Sópið saman og mokið upp. Skolið ekki með vatni. Fargið í samræmi við gildandi lög og reglur.

6.4. Tilvísun í aðra liði

Aðrir liðir Sjá 13. lið fyrir upplýsingar um förgun.

7. MEÐHÖNDLUN OG GEYMSLA

7.1. Varúðarráðstafanir um örugga meðhöndlun

Meðhöndlun Meðhöndlið í samræmi við gott hreinlætis- og öryggisverklag. Tryggið næga loftræstingu þar sem ryk myndast. Varist rykmyndun. Lokið ílátum tryggilega. Varist snertingu við húð og augu. Augnskólunarbúnaður og öryggissturtur skulu vera innan seilingar.

Hreinlæti Andið ekki að ykkur ryki eða úða. Varist snertingu við húð og augu. Haldið fjarri matvælum, drykkjum og dýrafóðri. Reykið ekki, matist eða drekkið þar sem efnið er meðhöndlað. Þvoið hendur fyrir vinnuhlé og í lok vinnudags. Farið strax úr fötum sem óhreinast af efninu.

7.2. Örugg geymsluskilyrði, einnig m.t.t. ósamrýmaleika

Geymsla Geymið í tryggilega luktum umbúðum á þurrum, köldum og vel loftræstum stað. Látið ekki komast í snertingu við vatn. Geymið fjarri sýrum.

7.3. Sérstök notkun

Notkun Sjá lið 1.2.

8. VÁHRIFAVARNIR/PERSÓNUHLÍFAR

8.1. Viðmiðunarmörk fyrir váhrif

Váhrifamörk í starfi

DNEL Starfsmaður, innöndun: 225 mg/m³

GV-TLV (Danmörk) 5 mg/m³

PNEC Ferskvatn: 1 mg/l

Sjór: 0,1 mg/l

8.2. Váhrifavarnir

Persónuhlífur

Til hlífðar öndun

Notið öndunarhlífur í snertingu við ryk.

Ráðlögð gerð síu: Agnasía: P3 (EN143).

Til hlífðar höndum	Notið viðeigandi hanska (EN374). Efni; þykkt; gegnþrengingartími: Nítrilgúmmí; 0,11 mm; 480 mín.
Til hlífðar augum/andl.	Öryggisgleraugu og andlitshlíf.
Til hlífðar húð	Efnapolinn hlífðarfatnaður. Veljið fatnað eftir styrk og magni efnis.
Til verndar umhverfi	Hindrið að berist í yfirborðsvatn eða fráveitukerfi. Varist að berist í jarðvegsgrunna. Ef efnið berst í ár og vötn, jarðveg eða holræsi, eða ef ekki tekst að koma böndum á leka, gerið viðeigandi yfirvöldum viðvart.

9. EÐLIS- OG EFNAFRÆÐILEGIR EIGINLEIKAR

9.1 Upplýsingar um helstu eðlis- og efnafræðilega eiginleika

Eðlisástand	Duft
Litur	Hvítur
Lykt	Stingandi
Lyktarþröskuldur	Engin gögn
pH-gildi	4,5 (50 g/l; 20°C)
Bræðslumark	>300°C
Suðumark	Á ekki við
Blossamark	Á ekki við
Eðlisþyngd	1,48 g/cm ³
Vatnsleysni	650 g/l (20°C)
Deilistuðull n-oktanól/vatn	log Pow -3,7 (25°C) (OECD 107)
Glóhitastig	Á ekki við
Niðurbrotshitastig	>150°C

9.2 Aðrar upplýsingar

Rúmpyngd	1100-1200 kg/m ³
----------	-----------------------------

10. STÖÐUGLEIKI OG HVARFGIRNI

10.1. Hvarfgirni

Hvarfgirni	Snerting við sýrur myndar eittraðar gufur.
------------	--

10.2. Efnafræðilegur stöðugleiki

Stöðugleiki	Stöðugt við venjulegar aðstæður.
-------------	----------------------------------

10.3. Hætta á skaðlegum efnahvörfum

Efnahvörf	Ósamrýmanlegt með oxunarefnum. Snerting við sýrur myndar eittraðar gufur.
-----------	--

10.4. Skilyrði sem ber að varast

Skilyrði	Raki, andrúmsloft.
Niðurbrotshitastig	>150°C

10.5. Ósamrýmanleg efni

Efni	Sterk oxunarefni, sterkar sýrur.
------	----------------------------------

10.6. Skaðleg niðurbrotsefni

Niðurbrotsefni	Sjá lið 5.
----------------	------------

11. EITUREFNAFRÆÐILEGAR UPPLÝSINGAR

11.1. Upplýsingar um eiturefnafræðileg áhrif

Bráð eiturhrif

LD50	Rotta, inntaka	1540 mg/kg
LD50	Kanína, húð	>2000 mg/kg

Inntaka	Getur valdið ertingu í meltingarvegi, ógleði, uppköstum og niðurgangi.
Innöndun	Getur valdið sársauka, hósta og öndunarerfiðleikum. Hætta á öndunarerfiðleikum við mikla þéttni efnisins.
Snerting við húð	Endurtekin eða langvinn váhrif geta valdið ofnæmisviðbrögðum hjá þeim sem eru útsettir.
Snerting við augu	Veldur alvarlegum augnskaða. Hætta á varanlegum skaða.
Næming	Getur framkallað ofnæmisviðbrögð í snertingu við húð eða augu.
Krabbameinsvaldandi áhrif	Ekki flokkað með krabbameinsvöldum.
Stökkbreytandi áhrif	
á kímfrumum	Engar upplýsingar.
Eiturhrif á æxlun	Engar upplýsingar.
Sértæk eiturhrif á marklíffæri	
- Váhrif í eitt skipti	Engar upplýsingar.
- Endurtekin váhrif	Engar upplýsingar.
Eiturhrif við ásvelgingu	Engar upplýsingar.

12. VISTFRÆDILEGAR UPPLÝSINGAR

12.1. Eiturhrif

LC50	Fiskur (<i>oncorhynchus mykiss</i>), 96 klst.	150-220 mg/l
EC50	Halafær (<i>daphnia magna</i>), 24 klst.	89 mg/l
IC50	Þörungur (<i>desmodesmus subspicatus</i>), 72 klst.	48 mg/l
-	Bakteríur (<i>pseudomonas putida</i>), 17 klst.	56 mg/l

12.2. Þrávirkni og niðurbrjótanleiki

Þrávirkni Engar upplýsingar.
Lífbrjótanleiki Aðferðir við ákvörðun lífbrjótanleika eiga ekki við um ólífræn efni.

12.3. Uppsöfnun í lífverum

Uppsöfnun Safnast ekki upp.

12.4. Hreyfanleiki í jarðvegi

Vatn Hreyfanlegt í vatnsumhverfi.

12.5. Niðurstöður úr mati á PBT- og vPvB eiginleikum

Mat Hvorki flokkað sem PBT- né vPvB-efni.

12.6. Önnur váhrif

Váhrif Skaðlegt vatnalífi. Hindrið að berist í yfirborðsvatn eða fráveitukerfi.

13. ATRÍÐI VARÐANDI FÖRGUN

13.1 Aðferðir við meðhöndlun úrgangs

Aðferðir Ekki farga með venjulegum úrgangi. Þynnið eða blandið með eldfimu leysiefni og brennið í samræmi við lög og reglur.

Förgun umbúða Fargið á sama hátt og ónotuðu efninu.

14. UPPLÝSINGAR VARÐANDI FLUTNING

Heyrir ekki undir alþjóðlegar reglur um flutninga á hættulegum varningi.

15. UPPLÝSINGAR VARÐANDI REGLUVERK

15.1.1. ESB-reglur

- Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 1907/2006 frá 18. desember 2006 um skráningu, mat, leyfisveitingu og takmarkanir að því er varðar efni (REACH), með síðari breytingum.
- Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 1272/2008 frá 16. desember 2008 um flokkun, merkingu og þökkun efna og blandna, með síðari breytingum.

15.1.2. Íslenskar reglur

- Reglugerð nr. 415/2008 um flokkun, merkingu og umbúðir efna og efnablandna.
- Reglugerð nr. 750/2008 um skráningu, mat, leyfisveitingu og takmarkanir að því er varðar efni (REACH).

16. AÐRAR UPPLÝSINGAR

Hættusetningar H302 – Hættulegt við inntöku.
H318 – Veldur alvarlegum augnskaða.

Skammstafanir: **ADN:** Reglur um flutning hættulegra efna á skipgengum vatnaleiðum. Evrópusamningur um millilandaflutninga á hættulegum farmi á skipgengum vatnaleiðum.

ADR: Reglur um millilandaflutninga á hættulegum farmi á vegum Evrópusamningur um millilandaflutninga á hættulegum farmi á vegum.

DNEL: Viðmiðunarmörk fyrir váhrif.

EmS (neyðaráætlun): Fyrri kóðinn vísar til viðeigandi brunaáætlunar og seinni kóðinn vísar til viðeigandi áætlunar vegna efnaleka.

IMDG: Alþjóðlegur kóði um siglingu með hættulegan varning.

PBT: Þrávirk efni sem safnast fyrir í lífverum og eru eitruð.

PNEC: Styrkur þar sem engin váhrif eru fyrir sjáanleg.

REACH: Skráning, mat, leyfisveiting og takmarkanir að því er varðar efni.

vPvB: Mjög þrávirk efni sem safnast fyrir í lífverum í miklum mæli.

LC50: Miðgildisbanastyrkur.

LD50: Miðgildisbanaskammtur.

Upplýsingarnar á þessu blaði eru, samkvæmt okkar bestu vitneskju, réttar og tæmandi á útgáfudegi. Þær eiga aðeins við um vöruna sem þær lýsa, en ætti ekki að túlka sem tryggingu fyrir tilteknum eiginleikum hennar. Ef varan er notuð með öðru efni eða í öðrum tilgangi en tilgreindur er, gæti verið að upplýsingarnar ættu ekki lengur við. Það er á ábyrgð notanda vörunnar að leggja mat á gildi og ítarleika upplýsinganna í ljósi notkunar sinnar. Engin ábyrgð er tekin á missi eða tjóni vegna notkunar þessara upplýsinga.

Endurskoðun	10. febrúar 2015.
Útgáfa	5.2.
Gert þann	26. apríl 2016.
Þýðing og uppsetning	Reynir Hjálmarsson
Heimildir	Sigma-Aldrich, (eurtechserv@sial.com) (Brenntag Nordic A/S, sds.dk@brenntag-nordic.com)